

ACTA DE LA 5A ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DE L'ASSOCIACIÓ DE MUNICIPIS I ENTITATS PER L'ENERGIA PÚBLICA (AMEP)

A les 10:30 hores del dia 29 de març de 2023, es reuneixen els membres de l'Amep en Assemblea General a la Sala Foyer Lateral del Palau de congressos La Llotja, de Lleida (Av. de Tortosa, 6-8), degudament convocada amb caràcter ordinari i presencial.

Es troben presents o representats, com a membres de ple dret de l'Associació, amb veu i vot, els Ajuntaments i entitats següents, que han estat degudament identificats:

- Ajuntament de Terrassa, representat pel Sr. Carles Caballero (Presidència)
- Ajuntament de Tàrrega, representada per la Sra. Laia Recasens (Vicepresidència)
- Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, representat pel Sr. Xavier Serra (Tresoreria)
- Ajuntament de Lleida, representat pel Sr. Jaume Rutllan (Vocal)
- Ajuntament de Girona, delega a l'Ajuntament de Cardedeu (Vocal)
- Associació de Micropobles de Catalunya, representada pel Sr. Mario Urrea (Vocal)
- Associació Enginyeria Sense Fronteres, representada per la Sra. Irene González (Vocal)
- Ajuntament d'Agramunt, representat per la Sra. Silvia Fernández Tarragona
- Ajuntament de Bellpuig, representat pel Sr. Jordi Estiarte
- Ajuntament de Cardedeu, representat pel Sr. Ramón Arribas
- Ajuntament de Castellbisbal, representat pel Sr. Joan Playa
- Ajuntament d'El Palau d'Anglesola, representat pel Sr. Joan Valls
- Ajuntament de El Pla del Penedès, delega a l'Ajuntament de Terrassa
- Ajuntament de La Pera, delega a l'Ajuntament de Tàrrega
- Ajuntament de Les Avellanes i Santa Linya, representat per la Sra. Lidia Ber
- Ajuntament de Montornès del Vallès, representat per la Sra. Mar García
- Ajuntament d'Olesa de Montserrat, representat pel Sr. Miquel Riera
- Ajuntament de Ponts, representat pel Sr. Francisco Javier Benítez
- Ajuntament de Salou, representat per la Sra. Estela Baeza
- Ajuntament de Sant Cugat de Ses Garrigues, delega a l'Ajuntament de Sant Quintí de Mediona
- Ajuntament de Sant Pere de Ribes, representat pel Sr. Josep Moya
- Ajuntament de Sant Quintí de Mediona, representant pel Sr. Pol Pagès
- Ajuntament de Santa Coloma de Queralt, representat pel Sr. Ramon Mullerat
- Ajuntament de Santa Perpetua de Mogoda, delega a l'Ajuntament de Montornès del Vallès
- Ajuntament de Talarn, representat pel Sr. Àlex Garcia
- Ajuntament de Tornabous, delega a l'Ajuntament de Tàrrega
- Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, representat pel Sr. Francesc Xavier Serra

Hi assisteixen també, en qualitat de membres pendents d'aprovació o ratificació:

- Ajuntament de Balaguer, representat pel Sr. Jordi Ignasi Vidal

Per altra banda, hi assisteixen les següents persones com a tècnics de suport dels ajuntaments o com a convidats, sense vot: el Sr. Pau Sales de l'Ajuntament de Terrassa, la Sra. Esther Fanlo, el Sr. Ignasi Valgañón i la Sra. Elisenda Pardell, tots tres de l'Ajuntament de Lleida, el Sr. Jordi Alabau de l'Ajuntament de Cardedeu, el Sr. Adam Bonnin de l'Ajuntament de Sant Quirze del Vallès i la Sra. Gemma Roset de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

Hi assisteix també el Sr. Marc Cadevall, de l'Ajuntament de Terrassa i apoderat de l'Amep, i Sr. Josep Subirana, Coordinador de l'Amep, amb veu però sense vot.

De la Comissió assessora hi assisteixen la Sra. Maria Campuzano, el Sr. Javier Hernández i el Sr. Joan Herrera.

S'excusen l'Ajuntament d'Altafulla, l'Ajuntament d'Artés, l'Ajuntament de Barberà del Vallès, l'Ajuntament de Barcelona, l'Ajuntament de Celrà, l'Ajuntament de El Prat de Llobregat, l'Ajuntament de Sant Celoni, l'Ajuntament de Navàs, l'Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles, l'Ajuntament de Sant Quirze del Vallès, l'Ajuntament de Senan, l'Ajuntament de Sobremunt, l'Ajuntament de Tarragona, l'Ajuntament de Vacarisses, l'Ajuntament de Verges, l'Ajuntament de Viladamat, l'Ajuntament de Viladecavalls, l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès i la Sra. Ester Izquierdo de la Comissió assessora.

Actua com a President, el Sr. Carles Caballero, en representació de l'Ajuntament de Terrassa, i actua com a Secretari el Sr. Jaume Rutllan per designació del President, per absència del representant de l'Ajuntament de Barcelona qui ostenta aquest càrrec de la Comissió Executiva.

El Sr. Carles Caballero dona la benvinguda als assistents i destaca els dos estudis que es presenten a continuació sobre la xarxa de distribució d'electricitat a Catalunya, que proposen solucions per canviar el model actual de gestió privada i han de servir per orientar l'estratègia de l'Amep i avançar en l'assoliment dels objectius de l'Associació. Es tracta de crear coneixement i generar propostes per posar la xarxa al servei de la societat i del medi ambient, ja que no es pot acceptar que en emergència climàtica declarada, es continuï com si res amb un sistema de distribució elèctric que prioritza l'interès econòmic privat i limita la transició energètica justa i participada que impulsem des del món local.

Els referits estudis demostren que la modificació que es proposa des de l'Amep del model actual té referents internacionals que han reforçat el control públic de la xarxa de distribució, amb bons resultat. El camí és el correcte.

Agraeix que Lleida aculli l'Assemblea de l'Amep, i recorda que hi havia el compromís de celebrar aquesta trobada fora de l'àmbit de Barcelona. Després d'agrair les paraules inicials de benvinguda de l'Alcalde de Lleida, l'acomia ja que per qüestions d'agenda no pot quedar-se a seguir l'Assemblea. Seguidament dona pas a la celebració de la sessió.

Passa la paraula a la Sra. Gemma Solanas que comprova el quòrum i l'Assemblea General Ordinària queda vàlidament constituïda en segona convocatòria.

El Sr. Carles Caballero exposa tres qüestions prèvies a l'ordre del dia. La primera és, que en absència de la secretaria de l'Amep, la Presidència procedeix a la designació del vocal Sr. Jaume Rutllant com a secretari per a la celebració d'aquesta Assemblea.

La segona és l'anunci de la incorporació de l'aprovació de l'adhesió del municipi de Balaguer, a qui dona la benvinguda, com a qüestió sobrevinguda, ja que no es disposava de l'acord d'adhesió en el moment de la convocatòria.

La tercera és la proposta que les votacions dels punts de l'ordre del dia es realitzin en un sol torn d'intervenció per municipi i entitat al final de l'assemblea, una vegada examinats els mateixos, sens perjudici de les preguntes i debats que generi cada un dels punts de la sessió.

A continuació s'aborda l'ordre del dia amb els següents punts:

1. Lectura i aprovació, si s'escau, de les actes de 4a Assemblea general ordinària i la 1a Assemblea extraordinària de l'Amep de 01/12/2022.

La Presidència dona lectura a les actes de la 4a Assemblea General ordinària i de la 1ª Assemblea extraordinària de l'Amep de 01/12/2022, respectivament.

2. Presentació de l'Estudi jurídic sobre la xarxa de distribució d'electricitat a Catalunya, a càrrec de Jorge Andrey, de Schlaich Dauss, i de l'Estudi de recerca, documentació i anàlisi sobre la distribució de l'electricitat a Catalunya, a càrrec de Jordi Bigues.

Dona la paraula al Sr. Jordi Bigues que presenta als assistents el seu Estudi de recerca sobre la distribució de l'electricitat a Catalunya. Destaca que una distribució al marge de l'oligopoli, és una realitat en molts pobles de Catalunya per part d'un petit sector públic municipal, cooperatiu i d'empreses centenàries arrelades al territori, que compta amb el suport de moltes entitats ciutadanes. Afirma que el seu exemple i expansió pot ser decisiu per accelerar la transició energètica, democratitzar i obrir les portes a la participació ciutadana en la gestió i a la sobirania energètica al nostre país.

També subratlla la necessitat de crear una cultura comuna on el paper de la distribució tingui un caràcter rellevant, que no ha tingut fins ara, passat desapercebuda. La ciutadania no sap com arriba l'electricitat a les llars, i si es crea aquesta cultura serà més fàcil modificar el sistema actual de gestió. S'han de redefinir els drets i deures energètics. Ara fa un segle era un servei públic, juntament amb l'aigua i el gas. Dret d'habitatge i transició energètica van associats, i cal seguir treballant en generar debat públic i ciutadà sobre aquestes qüestions.

El Sr. Jordi Bigues finalitza la seva presentació citant l'advertiment realitzat a la Cimera de la Terra celebrada l'any 1992 a Rio de Janeiro, sobre la necessitat de reduir l'emissió de gasos responsables de l'efecte hivernacle, doncs en cas contrari el clima acollidor i estable en que es basa la civilització serà un record del passat.

El Sr. Carles Caballero dona la paraula al Sr. Jorge Andrey que resumeix el seu Estudi jurídic sobre la xarxa de distribució elèctrica a Catalunya. Exposa que l'estudi es presenta com un document pràctic i funcional, en tres separades: Un estudi de dret comparat, un argumentari ordenat i sistematitzat amb vocació de que pugui ésser compartit i utilitzat per tots els membres de l'Amep, i un recull de propostes de redactats normatius alternatius als actuals. Destaca que és un estudi pioner i en llengua catalana, molt complert, i que pretén crear consciència col·lectiva que la titularitat pública de xarxa és possible, i que ens trobem davant d'un monopoli natural en mans privades en el que no existeix competència.

La seva exposició es centra en l'estudi de dret comparat. El marc normatiu de comparació és Europa on existeixen un total de 8 països amb xarxa pública de distribució, i en alguns d'aquests països la titularitat és municipal. Així, a Irlanda la xarxa és pública des d'un inici (1927), participada en un 95% pel govern i el restant 5% pels treballadors; a Dinamarca la gestió de la xarxa es troba en mans de cooperatives de consumidors; a França la xarxa de distribució és propietat dels municipis i dels Departaments; a Països Baixos la xarxa de distribució és pública per imperatiu legal; a Portugal la distribució és fa a través d'un règim de concessions, de manera que la titularitat és pública i la gestió es lícita; i a Alemanya existeixen 900 operadors de distribució, alguns són petits d'àmbit local, de manera que la propietat roman a l'estat i es fa la gestió per concessió. S'obre un torn de paraules.

El Sr. Jordi Estiarte de l'Ajuntament de Bellpuig qualifica de molt esperançador l'estudi doncs demostra que és possible assolir els objectius de l'Amep, però demana al ponent quina és l'operativa jurídica per la municipalització. El Sr. Jorge Andrey aclareix que passa per canvis normatius importants i un procés d'expropiació, acreditant la necessitat i interès públic. Un dels aspectes que es pot treballar és en la separació de les activitats de generació, distribució i comercialització, tal com determinen les directives europees, que a Espanya no és una separació rel i efectiva.

La Sra. Montserrat Mata (Emelcat) de la Comissió assessora de l'Amep, intervé per preguntar si les distribuïdores tenen obligacions de mantenir una qualitat de serveis i com poden els municipis forçar inversions o prioritzar-les. Pregunta també si es poden establir xarxes de distribució paral·leles. Qüestiona que si obtenen beneficis i no compleixen les obligacions, com es poden limitar aquests beneficis. El Sr. Jorge Andrey contesta que la distribució està subjecte a fiscalització i aprovació prèvia i control ex-post per part de l'estat. Opina que històricament no hi ha existit massa control, en part per desconeixement per part

de la pròpia administració del funcionament tècnic del sistema, però desconeix quin és el nivell de control actual. Pel que fa a construir una segona xarxa és molt complicat tant jurídica com tècnicament.

El Sr. Joan Herrera, tècnic de l'Ajuntament del Prat de Llobregat i també membre de la Comissió assessora, creu que sobre la separació d'activitats s'ha de posar l'accent a Holanda, en que ja es va donar un requeriment per tal que es procedís a separar les activitats. També comenta que la transposició de la directiva del mercat interior de l'energia ofereix una oportunitat, ja que preveu que les comunitats ciutadanes d'energia puguin operar en l'activitat de distribució, i permetria regular per exemple a partir de quin volum o percentatge de consumidors associats, la comunitat tindria accés a la gestió de la xarxa.

La Sra. Irene Gonzalez d'Enginyeria Sense Fronteres, expressa la seva satisfacció pel resultat de l'estudi i pregunta fins si els incompliments en la gestió i en les inversions en el servei de distribució i els seus efectes als dret de la ciutadania, poden ser un argument vàlid pels municipis per reclamar jurídicament la gestió de la xarxa. Planteja també si quin podria ser el paper de l'Amep en aquest litigi.

El Sr. Jorge Andrey creu interessant aquesta via sobre la manca d'inversió que caldria documentar molt bé i denunciar públicament alhora que actuar per la via legal. Aniria sumant arguments per defensar el canvi de titularitat per raó d'interès públic.

El Sr. Marc Cadevall intervé per destacar que aquests estudis i els que es realitzaran han d'ajudar a definir l'estratègia de l'Amep. Comenta que l'experiència a Terrassa en el procés de municipalització del servei d'aigua indica que abans de res cal conèixer el sistema no només per poder-lo gestionar en el futur, sinó també per poder-ne controlar la gestió. En forma de resum final, enumera els diferents àmbits d'actuació que han anat sorgint al llarg del debat. Primer, el que apuntava el Sr. Joan Herrera per la via de les comunitats ciutadanes d'energia que podria permetre la gestió de la xarxa en baixa. El segon, el requeriment a una separació efectiva de les activitats de generació, distribució i comercialització. El tercer, la millora del control de servei i intervenir en la planificació de les inversions, i els canvis normatius que han de permetre facilitar l'accés a la xarxa als projectes de renovables participats. El quart, continuar generant coneixement sobre el sistema elèctric amb més estudis com els que avui s'han presentat. I finalment, treballar políticament els canvis normatius que ens portin a una titularitat pública de la xarxa i a la seva futura expropiació, que comporta un anàlisi acurat de l'estat de les infraestructures existents, el seu valor i el seu grau d'amortització.

3. Donar compte del desenvolupament del Pla d'actuació 2023 de l'Amep.

La Presidència cedeix la paraula al Sr. Josep Subirana que informa que durant el primer trimestre s'ha seguit treballant en les línies estratègiques del Pla d'actuació 2023 aprovat en la darrera Assemblea general ordinària.

Es continua amb la gestió ordinària de l'Amep completant-se alguns aspectes i millorant d'altres. Segueixen endavant els treballs per la creació del perfil de contractant públic, s'han finalitzat els treballs d'organització dels serveis d'emmagatzematge de la documentació al núvol i s'ha continuat amb la migració de la base de dades de socis i contactes.

Pel que fa a la governança, s'ha presentat a inscripció en el Registre d'Associacions de la Generalitat la modificació dels Estatuts aprovada, que permetrà ampliar la Comissió executiva amb les noves vocalies que surten dels municipis i entitats del grup motor que ja funciona actualment i que són:

- (1) Tarragona.
- (2) Senan.
- (3) Santa Perpètua de la Mogoda.
- (4) El Prat de Llobregat.
- (5) Ripollet.
- (6) Tremp.

També s'ha constituït la Comissió assessora amb un grup de persones molt rellevants vinculades amb el sector energètic a Catalunya.

En l'àmbit de la comunicació s'ha modificat la pàgina web per ajustar continguts per fer-la més fàcil, atractiva i útil. Les xarxes socials twitter, mastodont, facebook, instagram ja estan activades i a ple funcionament. Es planifiquen les activitats de comunicació a la premsa i s'està elaborant una agenda de contactes als mitjans de comunicació. S'està estructurant un calendari de notícies per influir a les xarxes i als mitjans.

Per altra banda, es continuen atenent les consultes del món local, siguin membres o no de l'Amep, en relació a l'energia. Cal endreçar aquests àmbit en una carta de possibles serveis i una agenda de contactes per derivar, si s'escau, les consultes i qüestions que es plantegen.

També s'ha participat en fòrums i congressos rellevants pels objectius de l'Amep i en la redacció d'un manifest que posteriorment es comentarà. També s'ha intervingut en diverses jornades. Amb 13 dels 15 municipis amb xarxa de distribució pròpia s'ha elaborat un document comú signat per alguns municipis per demanar suport de l'administració en el desenvolupament i gestió de les seves xarxa de distribució.

Pel que fa a les actuacions més tècniques s'han elaborat els dos estudis que avui s'han presentat, i com a continuació dels mateixos es proposen fins a vuit nous treballs que es sotmeten a la consideració dels assistents. Les exposa breument: anàlisi de les possibilitats de finançament del model de transició energètica a Catalunya, estudi dels mecanismes de suport als municipis amb xarxa elèctrica pròpia, anàlisi de la qualitat del servei de distribució, propostes de modificació del marc retributiu actual a les distribuïdores per condicionar-lo a diferents variables d'interès social i ambiental, propostes pel desplegament de projectes de generació amb xarxa elèctrica pròpia, estudi sobre les necessitats d'emmagatzematge d'energia en la transició energètica, i anàlisi de les fortaleses, dèficits, amenaces i oportunitats de la transició energètica a Catalunya.

El Sr. Josep Subirana informa que durant el 2023 es disposa de capacitat per abordar algunes d'aquestes propostes que s'haurien de prioritzar. S'obre un torn de paraules. Intervé el Sr. Ramon Arribas de l'Ajuntament de Cardedeu, que opina que tots els temes són importants i necessaris, però veu que en aquest moment i pel que fa a la majoria dels municipis, és prioritari resoldre l'accés a la xarxa dels projectes de generació.

El Sr. Marc Cadevall, apunta que també la lectura dels estudis que avui s'han exposats ajudaran a l'elecció dels propers projectes.

El Sr. Carles Caballero anima als assistents a fer retorn per poder indicar quines han estat les línies majoritàries per prioritzar un estudi o un altre sobre la base de que els recursos econòmics de l'Associació són limitats.

El Sr. Jorge Andrey proposa, en relació al suport als municipis amb xarxa pròpia, el desenvolupament de projectes d'autoconsum que demostrin que la titularitat i gestió pública faciliten l'accés d'aquests a la xarxa.

El Sr. Xavier Benítez, de l'Ajuntament de Ponts, municipi amb distribuïdora municipal, manifesta la seva preferència pels estudis que tinguin a veure directament amb les xarxes públiques i els canvis normatius del règim retributiu.

Els assistents es donen per assabentats del desenvolupament del Pla d'actuació 2023.

4. Donar compte de la situació econòmica de l'exercici 2023.

La Presidència, cedeix la paraula al Sr. Marc Cadevall que repassa i exposa l'estat de comptes, despeses efectuades i previsions 2023. L'Amep disposa d'una bona tresoreria amb un saldo d'uns 95.000 euros que anirà decreixent així que es vagin pagant els encàrrecs de consultoria realitzats durant l'any 2022, i els que es facin de nou fins al final d'any. També degut a que durant aquest exercici la despesa de personal es man-

tindrà constant al llarg dels 12 mesos, i per l'increment moderat d'algunes despeses de suport a la gestió de l'associació com la informàtica i la telefonia. Pel que fa als ingressos, el cobrament de les quotes de l'any 2022 ha estat molt més àgil que en l'exercici anterior i durant el primer trimestre de 2023 s'han resolt pràcticament tots els problemes administratius del cobrament de les quotes pendents de 2021 i 2022.

5. Ratificar l'adhesió de l'Amep al Manifest per la Transició Ecosocial.

El Sr. Carles Caballero dona la paraula al Sr. Josep Subirana que informa que el Manifest per la transició ecosocial es va elaborar a la reunió de Futur Impossible al Fòrum Ecosocial. Els assistents destacaven per la seva transversalitat (Unió de pagesos, Amep i moltes altres entitats), i els termes en que ha estat redactats són molt genèrics de manera que assoliria tots els consensos.

6. Aprovar, si s'escau, l'adhesió de l'Amep a la Plataforma per Recuperar l'Energia.

El Sr. Josep Subirana explica que la Plataforma vol recuperar tots els salts d'aigua de Catalunya. Hi ha concessions que han caducat, altres que són irregulars. Destaca la importància de formar-ne part com a membre. El seu treball és sinèrgic i moltes vegades paral·lel al de l'Amep.

Intervé el Sr. Marc Cadevall que repassa la finalitat de la nova associació d'acord amb els seus Estatuts i comenta que no ha finalitzat el tràmit de d'inscripció al registre d'associacions, de manera que es sotmet al parer de l'Assemblea l'adhesió a la Plataforma, que només es materialitzarà si finalment els Estatuts són inscrits.

Intervé la Sra. Irene González d'Enginyeria Sense Fronteres per exposar que existeixen entrebancs jurídics per municipalitzar els salts d'aigua, i que l'Energètica pública ha manifestat la voluntat de gestionar aquestes hidroelèctriques. Opina que és important que l'Amep formi part de la Plataforma per tal que no només sigui gestió pública, sinó gestió municipal.

7. Donar compte de la constitució de la Comissió assessora de l'Amep.

El Sr. Carles Caballero cedeix la paraula al Sr. Josep Subirana que dona compte sobre la constitució de la Comissió assessora de l'Amep, prevista i regulada als Estatuts com òrgan de debat i orientació, com a mecanisme de participació d'institucions, entitats i persones que no formen part de l'Amep i que tenen un paper rellevant en l'àmbit de l'energia. La Comissió pot contribuir a crear i reforçar els vincles institucionals de l'Amep, i aportar coneixements i expertesa. Identifica alguns membres entre els assistents i informa que alguns membres de la Comissió executiva també en formen part juntament amb ell mateix.

8. Aprovar els comptes i la memòria d'activitats de l'Amep de l'exercici 2022.

El Sr. Carles Caballero cedeix la paraula al Sr. Marc Cadevall que exposa breument la memòria d'activitats i els comptes 2022, que s'han tancat amb un resultat de 65.000 euros que passa a romanent del 2023. Pel que fa als actius financers s'ha tancat amb 45.000 euros, i pel que fa als passius financers amb 12.000 euros. Els ingressos de l'exercici 2022 van ser de 90.000 euros i les despeses de 43.000 euros. L'Associació no té cap deute, es nodreix de fons propis i es compleixen les normes comptables com els terminis de pagament a proveïdors, etc.

9 Qüestions sobrevingudes.

El Sr. Carles Caballero proposa l'aprovació de l'adhesió de l'Ajuntament de Balaguer, i saluda al seu Alcalde que mostra la seva satisfacció per la molta feina i els interessants projectes previstos, i es congratula d'haver-se adherit a l'Amep.

10. Precs i preguntes.

No hi ha precs ni preguntes.

Votacions.

El President sotmet a votació els punts 1, 5, 6, 8 i 9 de l'ordre del dia i l'Assemblea General, acorda:

- Per unanimitat, aprovar les actes de la 4a Assemblea General ordinària i la 1ª Assemblea extraordinària de l'Amep de 01/12/2022.
- Per unanimitat, ratificació de l'adhesió de l'Amep al Manifest per la Transició Ecosocial
- Per unanimitat, aprovar l'adhesió de l'Amep a la Plataforma per Recuperar l'Energia tan bon punt la constitució i els seus Estatuts s'inscriguin en el Registre d'Associacions de la Generalitat en el seu redactat actual.
- Per unanimitat, aprovar la liquidació dels comptes i la memòria de l'Amep de l'exercici 2022.
- Per unanimitat, aprovar l'adhesió a l'Amep de l'Ajuntament de Balaguer.

Sense més assumptes a tractar s'aixeca la sessió.

El President,

El Secretari,

Sr. Carles Caballero
Ajuntament de Terrassa

Sr. Jaume Rutllan
Ajuntament de Lleida